

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

Posamezne številke po 4 vinarje. :

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1/26. uri zjutraj, a ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1.—, z dostavljanjem na dom K 1.20; s pošto celoletno K 18.—, polletno K 9.—, četrletno K 4.50, mesečno K 1.50. Za inozemstvo celoletno K 28.—.

Posamezne številke po 4 vinarje. :

Uredništvo in upravnistvo je v Miklošičevi ulici št. 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina pa upravnistvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopiši se ne vračajo. Za oglase se plača po določenem ceniku. Lastnik in glavni urednik Milan Plut. Odgovorni urednik Franjo Pirč. : Tiska Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

Avstro-Ogrska na Balkanu.

Belgrad, 10. aprila.

Na Balkanu se zopet čuti delovanje dunajskega Ballplatz, ki ne more in noče videti, da bi v balkanskih državah vladal mir in da bi se razmere na teh nevarnih tleh konsolidirale. Avstrijska diplomacija hoče imeti na Balkanu ogenj in ako balkanski narodi sami nočejo podžigati ognja, ker vidijo v tem nevarnost za svoj obstoj, potem ga podžiga avstrijska diplomacija ki sicer vedno in naravnost vsiljivo naglašaja svojo „miroljubnost.“

Balkanski narodi so končno po dolgih medsebojnih bojih sprevidele, da so bili samo orožje v rokah avstrijske diplomacije, ki je edina imela koristi od njihovih medsebojnih bojov. Sad tega spoznanja je živo delo na vstvarjanju zveze balkanskih držav. Največji dosedanj sovražniki so se začeli medsebojno zblíževati in v najkrajšem času se tudi formalno zaključila zveza balkanskih držav; zveza, ki ni naperjena proti nikomur, ker njena svrha je samo: skupno čuvati skupne interese proti sovražnim namenom ne balkanskih držav.

To končno konsolidiranje balkanskih razmer, to tako naravno in samo ob sebi umljivo spremembo politike balkanskih držav so z veseljem pozdravili vsi pravi prijatelji miru, napredka in kulture, samo avstrijska diplomacija, ta večna intrigantinja, je začela kovati, dokler ni provocirala arnautske revolucije, ki danes besni okolu Prištine in proti kateri mora pošiljati Turška cele divizije svoje vojske.

Danes je jasno vsakemu, da je arnautska revolucija res plod „kulturnega“ delovanja avstro-ogrskemu monarhiji na Balkanu. Vsa poročila iz krajev, v katerih revolucija besni, soglašajo v tem in na Dunaju te trditve lahko stokrat dementirajo — veroval tem dementijem ne bo nihče.

Arnautska revolucija je odgovor avstrijske diplomacije na zblížanje balkanskih držav sploh in posebej na zblížanje med Srbijo in Turško; ta revolucija ni nastala brez namena ravno sedaj, ko se srbski kralj nahaja v Carigradu kot dobrodošel gost turškega sultana.

Avstrijska diplomacija je razmetala po Albaniji že ogromne milijone in za to lahko zdigne v Albaniji revolucija kadar se ji to zdi potrebno. Ona si je izbrala za zaveznike, ki jih plača za storjene ji usluge, največje razbojnike v Evropi, Arnauts, s katerih pomočjo ovira vsako stremljenje balkanskih držav po mirnemu razvoju in po napredku; tako izvršuje avstro-ogrška monarhija svojo toliko naglašano in hvalisano „kulturno“ misijo na Balkanu. Avstrijski narodi pa na vse to molčijo in smatrajo za potrebno, da bi merodajne faktorje vprašali, kam gre denar, ki ga oni dajejo v državi

v obliki raznih direktnih in indirektnih davkov.

Kadar Slovenci zahtevamo vseučilišče, se nam vedno odgovarja, da ni denarja. Naravno, saj ne more biti denarja za naše kulturne potrebe, ko se naš denar vporablja za „kulturne“ namene arnautskih razbojnikov. To bi lahko rekli naši poslanci na Dunaju, ko bi oni bili res naši ne samo svoji in svojih rodbin poslanci! Sicer se pa naši klerikalci celo navdušujejo za tako balkansko politiko avstro-ogrskemu monarhiji!

* * *

Ker zavzema arnautska revolucija vedno večje dimenzije, odpotujem teh dni, ako bo le mogoče, še na Turško, v neposredno bližino bojev turške vojske z arnautskimi uporniki, ker želim, da bi imelo „Jutro“ hitra in zanesljiva poročila o tem sila nevarnem arnautskem gibanju.

—ut.

Splošni pregled.

Državni zbor.

V četrtek se zopet zbere državni zbor. Situacija je ostala neizpremenjena. V ospredju je zakonska predloga o novem državnem posojilu. Do odločitve bo prišlo skoraj gotovo že v prvi seji. „Slovanska enota“ zahteva, da ta predloga ne pride kot prva točka na dnevni red. Vlada se še vedno tolaži, da bo zmagala. Toda to njeno upanje bo šlo skoraj po vodi. Vlada pač nima zanesljive večine. In vladno časopisje že zdaj roti vladi prijazne poslance, da se polnoštevilno udeležujejo sej. „Zeit“ še celo prorokuje, da je v slučaju — če bodo nemški poslanci pridno hodili v parlament — razpad Slovanske enote samo še vprašanje časa. Vlada pa računa tudi z nekaterimi manjšimi strankami, da s tem zamaši luknje, ki se bodo pojavljale na klopih poslancev. Toda tudi v tem oziru nima Bienenher srece. Rusini namreč tudi nočejo privoliti, da bi bila predloga o novem državnem posojilu prva točka četrtkove seje. In na te se je ministrski predsednik v prvi vrsti zanašal. Upa pa tudi, da se bodo dalmatinski poslanci pri glasovanju odstranili. Najbrže se pa tudi to ne bo zgodilo. Da vlada nima pravega poguma, se razvidi že iz tega, da je svojo največjo skrb, finančni načrt, preložila v jesensko zasedanje.

Ogrska.

Iz nekaterih informacij, ki izvirajo iz vladnih krogih, sklepajo, da se bodo volitve vršile še le v času med 2. in 12. junijem, torej v najskrajnejše dopustnem času. Vladna stranka se kaj pridno pripravlja na volitve. Predsednik izvršnega komiteja narodne delavne stranke Desider pl. Perczel je izjavil neki deputaciji iz komiteta Szolnok-Doboka, da bo stranka postavila v vseh komitatih oficijelne kandidate. Tudi Rumuni

se pripravljajo. Kandidati so že nominirani. V nedeljo se je vršil v Aradu volilni shod, na katerem se je izdal volilni manifest. — Rumunci postavijo v 37 okrajih kandidate.

Roosevelt na Dunaju.

Roosevelta bodo na Dunaju sprejeli s suverenskimi častmi. Na kolodvor ga pridejo iskat z dvorno ekvipažo, katero bo imel tudi sicer na razpolago. Prvi dan bo njemu na čast dine pri grofu Aehrenthalu, drugi dan pa dvorni dine v Schönbrunn.

Cesarja Viljema obisk v Galiciji.

„Kurjer Lwowski“ se izraža ostro zoper nameravani obisk cesarja v Galiciji z oziroma na grunwaldsko slavnost. List pozivlja vse merodajne kroge, da popravijo to napako, s katero so se pregrešili zoper poljski narod, pa tudi zoper avstrijsko dinastijo. Predvsem pozivlja poljske državničke, ki imajo direktni pristop do krone, naj zastavijo vse svoje moči, da onemogočijo to provokacijo poljskega naroda.

Dnevne vesti.

Heil Germania! G. državni pravdnik! Pogovorimo se čisto resno. Vi ste ob priliki razprave zaplembe „Jutra“ slovesno poudarjali, da se je v Ljubljani poleglo narodno sovraštvo in da baš sedaj mi vnovič netimo že zadušeni ogenj. G. Trezn, tu imate roko! Če nam dokažete le en slučaj v dokaz Vaši trditvi, pa nam to roko odsekajte, magari obe. Ali kako pa bi bilo, če bi se šlo za stavo, da so ravno Nemci tisti, ki le ne niso prejenjali z nesramnim izzivanjem slovenske narodnosti, ampak so ravno sedaj ta precej umazan boj še le uprav pričeli. G. Trezn, če bi stava veljala za roke, Vi bi bili ob obe roki. Verjamite! „Jutru“ bi bilo to strašansko žal, kajti, kdo ga bo potem pobelil, če ne Vi. Vidite, mi želimo, da ostanemo prijatelji kakor smo bili, zato Vas prav prisrčno prosimo, naslovite prihodnjic Vaše tepe, tudi koristne nauke na naslov Vaših prijateljev in ožjih somišljenikov, sinov matere Germanije. Da so ti zelo, zelo potrebni Vašega zanimanja, evo zopet en slučaj: Včeraj popoldne gre nek slovenski Ljubljčan, ki že po svojem dostojanstvu kot uradnik ne more in ne sme biti izzivač, na izprehod proti Posavju. Čisto sam, čisto miren. A za njim prihaja družba Nemcev iz Ljubljane; morda 4 gospodje in morda 2 dami. Kar naenkrat, ko dotičnega, mirno svojo pot idočega Slovenca doidejo, pa začeta dva mlajša izmed družbe izzivajoče nad njim vpiti: „Heil Germania! Zdrzema enoinisto. Slovenec to vpitje nekaj časa poslušaj, ko se mu je preveč zdelo, se obrne in zahteva dostojneje obnašanje. Tu pa pristopi eden starejših gospodov k njemu, pa ga prezirljivo vpraša: „Geben Sie Satisfaktion? Slovenec mu mirno odgovori, če hoče imeti zadošče-

nje, (zakaj? ne vemo) ga dobi pri sodišču, ali pa pri Vas. Nato sta onadva mladiča še ljuteje začela vpiti: „Heil Germania!“ Mladiča sta baje sinova nemškega tesarja Lehnerja, oni starejši gospod pa baje Bast, brat kočevskega dr. Basta. Morda so bili to kateri drugi, to boste vi lažje konstatirali, kakor mi; to se pravi, če Vas slučaj sploh zanima, da Nemci zdaj že na javni cesti na tak način izzivajo mirne Slovence. Pomislite g. Trezn! Kaj bi se bilo lahko zgodilo, če bi bil v tem slučaju Slovenec tudi tak, kakor so bili Vaši prijatelji Nemci. Že da oni dozdevni g. Bast zahteva satisfakcijo. Kaj, ne bi prišlo do dvoboja, ali pa je dvo boj zavarovan pred Vašimi §§, to boste vi bolje bolje vedeli, kakor mi. Torej gospod Trezn! . . .

Davkoplačevalci le vprašajte! Poroča se nam: Vselej kadar vidim vpok sorškega župnika Brčeta prihajati doli z grada, pohajati po mestu, pa me nekaj zgrabi. Vraga, si mislim, mož zdrav kot riba, rdeč kot rak, čvrst kot drenov drn, pa ti je že vpo-kojen. Čemu neki? Ali ni vnebovpijoč greh, če tak duhovnik, ki bi prav lahko vodil ne le eno, ampak kar dve taki fari, kot je sorška; v najboljših letih, pa kar takole brez dela okrog postopa. Ne rečem ravno, brez vsakega dela. Vem, da je mož tajnik Ciril-Methodove družbe in da je celo ciren tajnik. Ampak, kaj mi davkoplačevalci zato vzrejujemo naše duhovnike, da se jih v najlepših letih pošlje meni nič, tebi nič v pokoj in pa četudi sem sam vnet Ciril-Methodovec, in je le pozdravljati, če tudi naši duhovniki za družbo delujejo, toda, ali je to njih glavni poklic v taki dobi kot je sorški župnik Brce? Pa koliko je še takih tičev, kot je Brce. In vse te „penzioniste“ vzdržujemo kolikor toliko mi davkoplačevalci, za nič in zopet za nič. Gosp. baron Schwarz in knezoškof dr. Jeglič, kaj pravite vidva na to! Ali želita, da govorim bolj razločno? Bo slaba za vaju, nikar! Popravita raje, kar sta zakrivila!

„Ste haben sich nicht zu beschwören.“ Gospod dvorni svetnik Pajk, ali se spominjate na te besede in pa na akt U VI 1065/9? Če ne, vprašajte svojega kolega Boschika (najbrže Božčka), dr. Valenčaka, dr. Novaka in tako naprej. Prvi je bil v tej zadevi referent, drugi je računal 750 K, tretji? pa res ne vemo ali je v tej pravdi kaj dobrega, ali slabega storil. Upamo, g. dvorni svetnik, da imate dober spomin, da Vam ga v tej — mislimo jako kočljivi stvari — osvežimo, če bi bilo namreč potreba.

Südmärkine vžgalice na južnem kolodvoru. Na ljubljanskem južnem kolodvoru se ne dobi skoro nikdar narodnih kolekov. Ako zahtevaš slovenske užgalice ali pa narodne koleke, dobiš vedno enak odgovor: Jih je zmanjkalo! Pač pa se dobe tam vedno Südmärkine užgalice. Vprašamo g. načelnika, ali misli urediti to nerednost

LISTEK.

Halleyev komet.

III.

„Le za to je dobila repatica ob času svojega drugega obhoda leta 1759. ime: Halleyev komet.“ Ta konečni stavek iz zadnje razprave*) je treba tako razumeti: Ko se je repatica l. 1682. zopet prikazala, se je tedaj še mladi učenjak Halley začel zanjo zanimati. Dotlej repatica še ni imela nobenega določenega imena, niti ni bilo o njej kaj posebnost določenega znano. Halley pa ji je tekom let določil pojave nazaj ter se je pri tem računom, kakor smo videli, ustavil pri l. 1531. Ker pa se je neka repatica pojavila tudi že l. 1456. oziroma tudi l. 1607. in so si bili opisi glede njenih lastnosti slični, enakomerna pa tudi doba povratka, t. j. čas med 75. in 76. leti, je Halley baje l. 1705. to znano neznancko določil kot enoinisto perijodično repatico, ki se redno po preteku med 75. in 76. letom pojavi na nebesnem svodu. Tedaj ji je tudi naprej določil prihodnji povratek l. 1759. Halley je med tem časom nadaljeval svoje študije zlasti v svrhu raziskave južnega

neba, na otoku sv. Helene. Ne le on sam, tudi tedanji njegovi tovariši v drugih zvezdarnah in učenjaki sploh so z veliko napetostjo pričakovali uresničenja tedaj smelo smatrane napovedbe. Halley ni dočkal zaželjenega dne. Legel je l. 1742. v grob, ne da bi se mu bile izpolnile njegove iskrene želje. A glej, 17 let pozneje, torej l. 1759, ko je že leto popreje vse pričakovalo napovedani povratek, se je ista repatica res zopet pojavila. Torej pravzaprav od tedaj še le nosi repatica svoje določeno ime Halleyev komet. In čez sledečih 76. let t. j. l. 1835. so jo zopet opazili. Prvi jo je zasledil jezuit Dumauchel na vatiškanski zvezdarni, dne 6. avgusta. Povratek repatice za l. 1910. je izračunal Pontecoulant in sicer je določil, da dospje repatica svoj perihel, t. j. bližino sonca, dne 24. maja. Angleška astronoma Crowell in Crommelin pa sta pojav določila že na 8. aprila.

Ravnatelj observatorija na Kraljevem Stolu (Königsstuhl) Maks Wolf se je držal računa zadnje omenjenih angleških astronomov in po tem računom našel v noči med 11. in 12. septembrom l. 1909. med ozvežjem „dvojkov“ toliko pričakovani Halleyev komet. To je bilo veselje med astronomi! Vest o Halleyevem kometu se je bliskoma razširila tudi po vsem civiliziranem svetu. Vsesplošno zanimanje je prišlo iz svetovnih

zvezdarn iz tihih sobic učenjakov v čim najširšo javnost. Vzbudilo je stare pripovedke o koncu sveta vsled pojava te sicer same po sebi nedolžne zvezde-repatice. Od tedaj, ko se je Halleyev komet zopet približal naši zemlji, ga noč in dan zasledujejo iz zvezdarn celega sveta na njegovi poti. V kratkem posnetku poskusimo tudi mi se seznaniti z najnovejšem kometovim pojavom.

Njegovo pot okoli sonca — in sicer kakor smo že preje naglašali, pot dolgo-raztegnjene elipse ali pa kroga — znaša okroglo 718 milijonov milj. Njegova največja oddalja od sonca se računa na 706 milijonov milj. Kadar pa se soncu najbolj približa, tedaj je od njega oddaljen še 12 milijonov milj, kar odgovarja naši meri približno 91 milijonov kilometrov. To, soncu najbližje stališče kometa, se imenuje perihel, po naše: solnčno obližje. Na tej svoji poti križa komet tudi pota Marsa, Zemlje in Venere (danice). V boljše razumevanje bi bilo treba to pot označiti s sliko, katere pa žalibog tukaj ne moremo predočiti.

Sicer so pa ta in druge slike kolikor toliko znane tudi naši javnosti. Proizvajal jih je tudi zagrebški vseučiliški profesor dr. Kučera ob priliki svojega predavanja v Mestnem domu.

Slike nam predočujejo elipso kometa ter pota (navadno v krogih) zgorej ome-

njenih planetov. V sredi stoji solnce. Na elipsi kometa so označeni dnevi, oziroma čas, kedaj se komet približuje ter križa pot razvrstoma od enega planeta do drugega. Pot kometa je navadno označena še le z 20. decembrom leta 1909. do 17. julija 1910. Do 20. maja gre njegova pot nad ravnico zemeljske poti, od 20. maja naprej pa se giblje pod ravnico.

Rep, kakor smo že v II. oddelku omenili, je obrnjen od sonca proti zemlji. Kadar bo komet dosegel svoj perihel, (najbližje soncu), tedaj se obrnejo skrajni odlomki repa tako, da slede daljno pot pred kometovo glavo.

Več milijonov kilometrov dolgi rep uravnava svojo dolžino po razmerju bližine k soncu. Sedaj kometu rep še vedno narasča in bo okrog 18.—20. maja dosegel višek svoje dolžine, a od 20. maja naprej kakor se komet od sonca oddaljuje; zmanjšuje se pa polagoma tudi dolžina repa. Komet so seveda le po nekaterih krajih opazili že meseca februarja s prostim očesom, oziroma bi se bil vsaj že lahko opazil. Kraji, koder pade dne 8. maja solnčni mrk, bodo imeli krasen prizor.

(Konec prih.)

*) Glej „Jutro“ št. 39.

ter ukreniti, da se bodo dobile v tamošnji trafikli slovenske uzgalice, ker občinstvo večinoma le te kupuje?

Strašen detomor. Iz ljubljanske okolice se nam poroča: V Iški Loki se je dovršil detomor, kakršnih še ni bilo v naši okolici. Pri posestniku Švilgelju je služila 18let stara dekla. Rada je videla fante, še rajše so jo imeli fantje, kar pa ni bilo ljubo ne enem ne drugemu delu, to se je zgodilo: prišlo so posledice — mlada nezakonska mati. Pa te posledice je znala tako dobro prikrivati, da ji nihče ni opazil nosečnosti. Še v zadnjem trenutku niti domači niso najmanjše slutili. Ko so jo prijeli spopadki, se je spravila za peč in tam kar natihoma porodila. Tudi o tem porodu ni nihče nič vedel. Ker je vso svojo nosečnost tako skrbno prikrivala, je sklenila prikriti tudi porod. Govori se, da je otroka, komaj da je prišel na svet, zadavila in ko se je čutila varno, je nesla mrtvega otroka ven, tam nabrala do 7 kg. težkega železja nato je šla pod streho, pa tam za dimnikom položila otroka, a nanj pa naložila železje, da bi otrok doli ne padel. A kljub vsej previdnosti, je prišlo strašno dejanje na dan. Neusmiljeno detomorko so v petek gnali deželnem sodišču v Ljubljano. — Nam se ta vest zdi tako gorostasna, da je s pridržkom biležimo, kakor smo jo sprejeli.

Kateri popravljajo, naj bodo popravljani. Prejeli smo: Vinski trgovec Zajc iz Spodnje Šiške popravljajo. Vendar ga njegov prijatelj kaj slabo vleče iz nemške in klerikalne družbe. Malo jih je, kateri mu bodo verjeli, da so slovenski obrtniki dali vsi višje proračune nego nemški. G. Zajc ima predobrega svetovalca, nemškega brata Kreutzerja. Spominjamo se, ko je Kreutzer ob priliki naprav pri Šišenskemu vodovodu hodil krog slovenskih podjetnikov ter jih prosil, naj napravijo proračune za zgradbo črpalnikov, in ko so slovenski podjetniki napravili res proračune, in sicer nizke, pokazal jim je Kreutzer proračune nemških podjetnikov, kateri so bili višji ter prigovarjal slovenskim podjetnikom naj napravijo višji proračun, češ, da delo gotovo dobe. No, na vsezadnje je bil najnižji ponudnik — g. Kreutzer, kateri je delo prevzel. In kdo nam garantira, da ni g. Zajc uprizoril sedaj pri svoji zgradbi istega manevra, kakor g. Kreutzer pri vodovodu? Pravijo, gliha vkup štrih! Da, drugače bi bilo, ako bi mi ne vedeli, da se g. Zajc poteguje pri vsaki priliki za svojega nemškega brata Kreutzerja, čez katerega Bog varuj črhiniti besedo. G. Zajc, saj se spominjate, kako ste slovenskega obrtnika nahruli, da mu radi tega ne daste dela, ker ne kloni tilnika pred Kreutzerjem! G. Eder, kazinski restavratorec ima sedaj besedo. Radovedni smo, kako se počuti pri branju „Jutra“, ko prijatelj g. Zajca piše, da se z Ederjem g. Zajc za prevzem restavracije ni pogajal!! Sicer bodemo pa v najkrajšem času videli in doživeli čisto resnico. In če se res zgodi, da Eder ne pride kot najemnik v Zajčev restavracijo, je to zasluga „Jutra“.

Strokovnjaki o umoru na Begunjski. Z ozirom na govorico, da nameravajo Rožiča izkoptati ter po specialistih dognati, ali je bil Rožič ustreljen ali je sam ponesrečil in ali mu je res kdo glavo odrezal, ali pa jo je res kaka zver požrla, smo se informirali pri dveh veščakah. Osobito glede glave. V kolikor smemo z ozirom na tozadevno se pripravljajočo akcijo in z ozirom na dostojanstvo dotičnih dveh veščakov že danes poročati, bi bilo tole: Truplo je treba na vsak način še enkrat po posebnih veščakah pregledati. Zato je izkopanje trupla neobhodno potrebno; čem dlje se odlašča, tem slabše za uspehe. Ker tukajšnjim gospodom stvar menda ne diši posebno, treba vse sile napeti, da jim bo morala dišati. Slučaj Begunjska se z Eisenpassovim 14-dnevnim zaporom nikakor ne sme spraviti iz sveta. Kar se tiče vprašanja: je-li je glava odrezana, ali je segnila, ali jo je kaka zver požrla, sta oba omenjena veščaka trdno prepričana, da obe zadnje morebitnosti nikakor ne pridete v poštev. Ne da bi se kaka določena oseba osumila, le glede dejanja samega govori vse; **Rožičeva glava je bila odrezana!** Segnila ni; kajti preje kot glava, bi morala segniti roka ali noga, ob priliki komisije bi eni kot drugi del moral odpasti. Vpoštevati je tudi tedanje temperaturo, ki je velikega vpliva na proces gnilobe. V tem času, v takem kraju je tako nagel proces trohnenja izključen. Istotako je tudi izključeno, da bi kaka zver ravno glava odgriznila, roke pa ne. Sploh pa takih živali, ki bi imele le na trohnelo človeško glavo „šari“, na Begunjski ni. Končno, kar se tiče vprašanja: je li bil Rožič vstreljen od Eisenpassove krogelje, se da to še vedno dognati. Kako? to iz ozirov, ki ravno v to svrhu ne spadajo še javnost, bodi stvar dotičnih veščakov. — K temu priponimo: Gg. zdravnika že po svojem višjem dostojanstvu in praksi nikakor ne

zaostajata za tovarišema gg. dr. Schusterjem in Plečnikom, ki sta bila kot svedoka drugega mnenja.

Cerkvena oprava na ljubljanskem gradu. Na ljubljanskem gradu kmalu praznujemo „Jurjevo“. Kakor slišimo je cerkvena oprava v znameniti zgodovinski kapelici — ne zamerite, da po domače povemo — že „od muh“. Kar že škandal dela svojemu vzvišenemu namenu. Ljubljanci! Veliko Vas je, ki nikdar ne daste v narodne namene ne beliča ne, nasprotno pa ste radodarni, če pride k Vam bogve kako nemška „Schwester“ prosjačič za bogve katere zamorčke. Vidite, zakaj bi pa ne storili dobrega dela raje doma! Pa si mislite, če že drugače ne gre, da smo mi zamorčki, ki bi radi videli kako lepo mašno obleko, in da so zamorčki tudi tisti ki jo bodo rabili. Dajte, dajte do Jurjevega praznika ta naš dober nasvet uvaževati, boste videli, da bo prav. Ne pustite se vendar, da bi „Jutro“ ob Jurjevem reklo: Poglejte jih, kakšni so naši Ljubljanci, za druge zamorčke imajo denar, za domače pa ne!

Nesramnost Belgijcev. Ko je šel v soboto neki gospod (ime na razpolgo) na Dunajski cesti po trotoarju okolo poldevete ure zvečer mimo Mathianove hiše, srečali so ga trije Belgijci, ki so ga pahili raz trotoar. Ko se je dotični gospod radi take nesramnosti razjezil in jih ozmerjal, so potepeno šli naprej; ker pa jim je gospod sledil, so jo udarili v beg po Dalmatinovi ulici in bežali v največjem diru do Bamberga, kjer so se junaško poskrili! Mislimo da bi bil že skrajni čas za korenitost in konec izzivanja Belgijcev.

Prvo četrtletno poročilo društva za straženje in zaklepanje v Ljubljani. Društvo je poslovalo v sledečih slučajih: 259 vežnih vrat našlo odprtih; 21 shodnih vrat, 24 skladišč, 14 vodovodov, 5 pisarn, 11 trgovin, 27 izlozih oknov, 19 raznih oknov, 18 hlevov se je zaklenilo; 14 ključev se je našlo v vratih, 13 vrto odprtih, 11 gorečih svetilk vgasnilo, 5 tatvin preprečilo, 2 ognja zapazilo in pogasilo, 4 konje se je dobilo proste ter se jih je privezalo. Različne obleke, kolesa, se je našlo, ter oddalo gospodarjem ali občinskem predstojništvu. Trikrat je dalo pomoč policiji, Enkrat asistenco orožnikom. Torej skupno 451 slučajev.

Izredna lovska sreča. Minuli teden je bila na ljubljanskem barju blizu Brezovice ustreljena od nekega lovca ptica, kakršna dosedaj na Kranjskem se ni bila vpljenjena, namreč Štepska kanja (circus Svainsonii Smith). Truplo ptice ni večje nego golobovo, proti merijo pa 1-10 m, nože so zelo visoke. Pravi dom te ptice je centralna Azija in severna Afrika. Izročena je bila slovenskemu preparatorju A. Schweitzerju v Ljubljani, da jo nagači. Redka ptica bo znamenitost krasne zbirke g. J. Poklukarja.

Žrtve škrlatinke na Bežem gradu. Kakor se nam poroča, izgleda na Bežem gradu jako žalostno. Škrlatica vlada že več kot osem dni. Zahtevala je že več človeških žrtev. Doslej sta umrla 2 starejša, 2 otroka, 3 „težki“ so v bolnici, 3 so še nevarno bolni doma. Neki ženski je 1 otrok umrl, tri ima v bolnici, a četrti se bori z boleznijo doma. Res žalostno!

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva „Merkur“ v Ljubljani. Sprejme se: knjigovodij 4, kontoristov 3, skladiščnik 1, poslovođa 1, potnik 1, pomočnikov mešane stroke 4, pomočnikov železniške stroke 2, pomočnikov manufakturne stroke 6, pomočnikov špecerijske stroke 2, pomočnikov galanterijske stroke 1, blagajničarke 4, kontoristinje 1, prodajalk 6, učencov 3 in praktikantov 1. — Službe išče: knjigovodij 3, kontoristov 2, poslovođa 1, skladiščnik 1, potnikov 2, pomočnikov mešane stroke 20, pomočnikov železniške stroke 6, pomočnikov manufakturne stroke 4, pomočnikov špecerijske stroke 11, pomočnikov modne in galanterijske stroke 4, kontoristinje 8, blagajničark 5, prodajalk 7, učencov 2 in učenek 1. — Posredovalnica posluje za delodajalce in člane društva popolnoma brezplačno, za druge pa proti mali odškodnini.

Ta je pa hud mož. V nedeljo večer pride nek v Zeleni jami stanujoč železničar precej natrkan domov. Ker ne najde svoje žene doma, ga je to tako raztogotilo, da se je spravil nad hišno opravo. Razbil je šifoner, nočno omaro, več stolov in posodo. Neka dobra soseda gre med tem iskat ženo. Pripeljala jo je domov. A tu je bil šele ogenj v stehi. Mož je kar norel. Začel jo je neusmiljeno pretepavati, tako da jo je na tla pobil. Kakor čujemo, je žena pustila sivoživo odvadbo proti možu-surovincu. Take surovine tudi mi toplo priporočamo sodišču.

Sprevodniki in uslužbenci električne cestne železnice imajo danes sestanek zaradi odtrgane napitnine katero so jim sedaj odtrgali, da ne bodo nič več dobivali. Predsednik tega sestanka je Jernej Vašič.

Nepošten hlapec. I. Maren pri nekem tukajšnjem tesarskem mojstru je napravil v

neki trgovini na gospodarjevo ime nad 50 kron dolga. Gospodar bo moral plačati dolg, to bo tudi hlapec dolgo — sedel.

Včerašnji vojaški nabor je bil živahniji. Na nabor je poslala ljubljanska okolica svoje fante, ti pa so prinesli v Ljubljano s harmonikami in metlam podobnimi šopki tudi svoje razposajenosti. No, pa oko postave jih je na vse strani strazilo. Posebnega se ni nič zgodilo.

Zatekel se je k gostiji Mariji Mačkovi v Vrhovca št. 5 pri Viču rmenodlakasti pes, z nagobčnikom in znamko št. 131. Pes je bil preje last koncertnega vodje Markuzija in ga sedanji lastnik dobi pri omenjeni Mačkovi.

Trčila sta včeraj na Martinovi cesti hlapec Josip Božič in neki mesar iz Dev. Mar polja. Mesar je zelo naglo vozil ter je hotel Božiča prehiteti, pri tem je z vozom zadel ob zadnji del Božičevega voza, na katerem je povzročil precejšnjo škodo.

S kolesa je padel v nedeljo popoldne v Spodnji Šiški neki trgovski vajenec ter se na glavi poškodoval.

Nemškega psa je povozil v nedeljo nek izvošček, pes je bil takoj mrtev. Pes je bil lovski, rodom Nemeec in je veljal 100 kron.

Slovenska Filharmonija koncertira danes pri večerni predstavi Elektroradiografa „Ideal“ (hotel „pri Maliču“) od trčetrt na 6. naprej.

Iz slovenskih krajev.

Novo mesto.

Ženska podružnica Ciril-Metodove podružnice v Novem mestu. V soboto 9. aprila se je igrala v korist naši družbi v novomeški čitalnici burka „Charleyeva teta“. Pred igro je imel govor prof. Jug iz Ljubljane. Govoril je o pomenu Ciril Metodove družbe. Očrtal nam je njeno delovanje in omenil najnevarnejše postojanke, na katerih se bori družba z „Legom“ in „Südmarko“ in „Schulvereinom“ za ubogo slovensko deco. Na kratko nam je opisal vse njene važnejše šolske zavode. Omenil je tudi nesramni napad „naših bratov v klerikalnem taboru“ v članku „Cirilmetodarija“. Občinstvo je z zanimanjem sledilo govoru in je na koncu govora počastilo govornika z burnim aplavzom. Sledila je na to igra. Glavna uloga komično preoblečene tete je bila v rokah našega najboljšega humorističnega igralca g. Kastelica. Rešil je svojo ulogo, kakor vedno, z najboljšim uspehom. Izvrstno so igrali tudi gospodična Barboričeva in gospod Perdan. Tudi drugi igralci; gospodične Schegulova, Laknerjeva, Turkova in gospa Kunc ter gospodje Andres, Bučar, Ogorevc in Kunc so rešili svoje vloge v popolno zadovoljnost. Zeleti bi bilo samo, da bi igralci svoje vloge nekoliko bolj memorirali, da ne bi tako nestrpno in v zadregi pogledovali v suflerski „kurnik“. Tudi občinstvo se bi moralo v prihodnje nekoliko mirnejše zadržati, ker so bile zaradi bučnega smeha posamezne točke popolnoma nerazumljive.

Goriško.

Denarne inštitucije monopolizira polagoma goriška dežela. Najprej — pred 6 leti — je ustanovila hipotečno banko za agrarni kredit, ki dobro uspeva. Letos se otvori drug zavod za posojila občinam, šolskim svetom in sličnim korporacijam, ki imajo pravico nalagati javne naklade. Tem činiteljem bo ta zavod dovoljeval posojila proti amortizaciji brez hipotekarnega jamstva. Razen tega je sklenjena ustanovitev deželne hranilnice in posojilnice, ki bo imela približno tak obseg kakor ljubljanska mestna hranilnica. Dežela pa ima že par let v oskrbi zastopstvo avstro-ogrške banke in kakor čujemo namerava deželna uprava prevzeti celo filijalko te banke. Vse te inštitucije uspevajo, odnosno bodo uspevale prav dobro in se rentirajo. Posebno živo zanimanje vzbuja v goriških trgovskih krogih nameravana ustanovitev filijalke avstro-ogrške banke, ker doslej so odvisni od glavne centrale v Trstu. Goriška dežela je napravila v par letih na polju preskrbovanja kredita precejšnje korake. Žal, da se ni ta akcija pričela pod 20. leti. Vendar bolje pozno kot nikdar.

Mestne dopolnilne volitve se bodo vršile 20. t. m. Ko bi bili Slovenci edini, bi se dalo že danes kaj doseči, ker pa so si razne stranke med seboj hudo v laseh, Italijani lahko brezskrbno gospodarijo na magistratu kakor se jim zjubi. Kedaj sreča pamet goriške Slovence?!

Tržaško pismo.

Tržaško društveno življenje. — Politično društvo „Edinost“.

Društveno življenje je pač med nami Slovenci malokje tako zelo razvito, kakor ravno v Trstu in okolišu, saj štejejo menda tu okrog 150 raznih „narodnih društev“.

Gospod urednik, čudno se Vam bo morda zdelo, da sem postavil ta „narodnih“ — „med ušesca“, in mislili bodete morda, da sem to storil zato, češ, ker so ta društva v resnici narodna. Ne, ne zato,

temveč le zato, ker so v resnici ta društva vsa narodna, pa si vsako izmed njih misli, da je prav ono samo v resnici narodno, da je ono samo zastopnik prave narodnosti, da je prav ono tisto, brez katerega bi se vse Slovenstvo v Trstu hipoma podrlo, ako ne bi ono, edino „narodno“ društvo eksistiralo.

Tako se pač dogaja, da ima vsak konec Trsta, vsaka vasica zunaj Trsta svoje posebno pevsko društvo, svoje posebno bralno društvo, svoje posebno čitalnico itd.

Mnogo, ako ne rečemo, skoraj vse pri tem pestrem društvenem življenju, leži na — osebnostih.

Ni ga namreč kraja na Slovenskem, kjer bi se ljudje — „istega mišljenja“ — tako strahovito radi prepirali med seboj, kakor ravno v Trstu. Tu hoče pač vsakdo, pa naj ima možgane ali pa slamo v glavi, igrati svojo ulogo, in to važno in vplivno ulogo, in če je ne more drugje, si pa ustanovi društvo, kjer dobi potem toliko in toliko enakih, odborniška mesta, vodilna mesta. Na ta način je zadoščeno njegovim in njegovih somišljenikov slavohlepnosti. Koliko je s tem pridobila stvar sama, je seveda drugo vprašanje. Zato pa imamo tudi v Trstu društev, da bi se skoraj reklo, da se dela gnoj iz njih, toda če človek pogleda malo globlje, ni tu ne tam dosti zrna med plodom.

Vzemimo n. pr. pevška društva in da se ne zamerimo, skušajmo jih navesti po abecednem redu. Torej:

„Čitalnica“ pri sv. Ivanu, „Čitalnica“ pri sv. Jakobu, „Glasbena Matica“, „Ilirija“, „Kolo“, „Trst“, „Zarja“ in morda še kaj.

Ce vprašamo, katero je najboljša, je odgovor težak in se ga rešimo najlažje, ako rečemo: niti eno niti drugo ne gre čez navadni nivo navadnih pevskih društev. In tako tudi, saj ni mogoče, ker je povsod pevski material tako močan, da bi moral biti pevovodja naravnost čarovnik, ako bi hotel zravnati te hribe in doline med svojimi pevci. Do kakega skupnega nastopa spraviti vsa ta društva, ali pa vsaj par njih, je ravno tako nemogoče, kajti osebnosti, očitavanja in razpor gre tako daleč, da bi prej prišlo do pretepa, predno bi se kaj doseglo.

„Glasbena Matica“, ki pravi, da je oddelek „Glasbeni Matici“ v Ljubljani, ni v Trstu to, kar je „Glasbena Matica“ v Ljubljani, ni društvo, ki bi združevalo pevstvo, temveč ga le še razdružuje, ker se ji sme po vsej pravici očitati, kar ji očitajo — „frakarija“.

Visoko nad drugimi se štejejo tudi čitalniški zbori, ki se, kakor n. pr. šent-jakobski, nikakor ne bavi več z „navadnim“ petjem, temveč izključno le z — operetami, seveda sebi ne v posebno čast, v škodo pa zlasti slovenskemu gledališču v Trstu.

Med ostalimi društvi pa, ustanovljenimi, kakor smo že rekli, po osebnih potrebah gotovih nezadovoljnežev, ali pa tudi morda iz resnične potrebe, je toliko nesoglasij, ako ne morda sovraštva, da je skupno delo popolnoma izključeno.

In kakor je pri pevskih društvih, tako je tudi drugod. Edino razliko tvori tu politično društvo „Edinost“, ki je tudi edino politično društvo za ves Trst in okolico.

Ne vem, ali je to dobro, ali slabo, gotovo pa je, da „Edinost“ vzlic temu ni to, kar bi morala biti, marveč resnična reprezentantinja političnega življenja tržaških Slovencev.

Prošli pondeljek se je vršil občni zbor političnega društva „Edinost“.

Človek bi mislil, da bo ob tej priliki na občnem zboru vse, kar ima kaj smisla za slovensko politiko v Trstu, a na občnem zboru je bilo komaj 30, reci in piši trideset oseb, polovica morda nečlanov, in komaj polovica odbornikov, ali pa tudi ne. Sploh ima „Edinost“ vsega skupaj morda komaj 60 ali 70 članov.

Udeležba je bila torej sramotno majhna, dasiravno je bila na dnevnem redu najvažnejša točka, katero si je mogoče misliti v življenju političnega društva, — volitev odbornikov, torej volitev voditeljev politike. Na občnem zboru ni bilo niti „bodočega“ predsednika dr. Wilfana, ki je bil torej v svoji odsotnosti izvoljen. Možu se pač ni zdelo vredno, da pride osebnost na občni zbor, saj mu itak vse „časti“ same po sebi prihajajo na krožnik, saj je tekom dveh, treh let, — prej ga nihče ni poznal — dosegel vse, kar more doseči tržaški Slovenec: lastno pisarno, deželnozborski mandat, odborniško mesto v Posojilnici (najboljše!) itd.; treba je le še državnozborskega mandata in domovina je rešena.

Politično društvo „Edinost“ torej nikakor ne more biti ponosno na svoj občni zbor.

Ako hočemo najti vzrok tej malomarnosti tržaških Slovencev napram društvu, ga moramo iskati v društvu in njegovem ustroju samem. Društvo deluje namreč še vedno, vzlic vsem izpremembam, ki so se izvršile v mišljenju in pojmovanju ljudstva tekom dolgih let, še vedno po starem kopitu: odzgor navzdol. Za politično društvo naj popolnoma zadostuje, da ima svoj odbor, ki vodi politiko, kakor se njemu zdi,

ljudstvo je le za to, da ob gotovih prilikah sprejme po odboru predlagane kandidate, da jih tudi izvoli in potem, kadar se tem izvoljencem zdi potrebno, pride na shod, na katerem odobri to, kar so gospodje izvršili. Nemci imajo za tako ljudstvo prav primeren izraz — „Stimmvieh“.

Dokler se ne bo politično društvo „Edinost“ postavilo na res demokratično stališče, dokler ne bo prišla v njem do izraza resnična volja ljudstva, dokler ne bo društvo raztegnilo svojega delovanja med ljudstvo potom krajevnih odborov ali samostojnih krajevnih političnih društev in ne bo zasliševalo volje ljudstva na tak način, dokler bo kratkomo le diktiralo voljo svojega odbora ljudstvu, toliko časa se ne bo ljudstvo zanimalo za društvo, toliko časa bodo društveni občni zbori polni — praznote.

In nujno potrebna je taka preosnova društva, kajti odkod naj pa pride pomlad, ako ne iz ljudstva? Ali mislijo gospodje morda, da dobi vsak tržaški odvetnik obnem z odvetniškim izpitom patent na odborniško mesto v političnem društvu in mandat v mestnem svetu? In prav edino samo ti gospodje, drug pa nobeden!

Gospodje naj bi prišli do spoznanja, v korist dobri stvari naj bi to ne bilo prepozno, da ljudstvo le nekaj časa gleda in trpi tako postopanje, potem se pa stvar neha. Naj gospodje pomnijo, da ni ljudstvo radi voditelj tu, temveč nasprotno voditelji radi ljudstva.

Torej popolno demokratiziranje „Edinosti“, sicer bi se znalo prigoditi prav kmalu, da bi šla toliko poudarjena tržaška edinost v drob.

Narodno gospodarstvo.

A. JUGOVIČ:

Hranilnice.

II.

Društvene hranilnice ne dajejo pupilarne varnosti.

Že pred letom 1844. je bilo nekaj hranilnic, ki pa so bile na čisto drugačni podlagi osnovane, in to zato, ker do l. 1844. ni bilo hranilničnega zakona. Ulagatelju je torej treba vedeti, na kakšni podlagi so bile osnovane prve hranilnice in ali dajejo popularno varnost ulagateljem.

Prva hranilnica je bila osnovana l. 1819. na Dunaju (Prva avstrijska hranilnica). Njeni utemeljitelji so položili v varstvo ulog varstven zaklad 8000 goldinarjev. S tem varstvenim zakladom je torej hranilnica jamčila za vse uloge.

V Ljubljani so se zbrali l. 1820. takratni župan Janez Hradecky in meščani Fran Galle, Gašpar Karduč, Janez Jurij Mülle, Josip Peurig in Jos. Frid. Wagner in so dne 4. novembra 1820. otvorili Kranjsko hranilnico v Ljubljani. Koliko so položili v varstven zaklad za uloge, ne vemo, ali mislimo, da svota ni bila velika. Ta svota se je položila v varstvo vlog in jo je potemtakem smatrati za temeljni varstveni zaklad za vse takratne in nadaljnje vloge pri Kranjski hranilnici v Ljubljani.

Vse te hranilnice, ki so bile tako osnovane, kakor n. pr. Kranjska hranilnica v Ljubljani, imenujejo se društvene hranilnice, in sicer zato, ker so jih snovala društva; zato je tudi Kranjska hranilnica v Ljubljani društvena hranilnica. To ni „deželna“ hranilnica, če tudi se imenuje „Kranjska“. Na svojih prejšnjih knjižicah je imela pečat mestnega magistrata ljubljanskega, a tudi do tega ni imela nobene pravice, ker je ni osnovala mestna občina ljubljanska. Kranjska hranilnica je torej navadno društvo, ki ni nič odgovorno za vloge. Ako bi se zgodila nesreča, ni niti jednega človeka pri njej, ki bi ga lahko vlada prijela, da povrne škodo. Zbira sicer rezervne zaklade, ali poleg vsega tega ne daje vlagateljem popularne varnosti.

Najnovejša

telefonska in brzjavna poročila.

Državni zbor.

Dunaj, 11. aprila. Za jutri se pričakuje večje število nemških politikov. Specijalna gosposka zbornica, kateri je bil odkazan od vlade predloženi zakon glede priznanja pripadnikov islama v Avstriji, je pod predsedstvom barona Schwegla rešila načrt.

Slovanska Unija.

Praga, 11. aprila. V praških političnih krogih se javlja, da bodo zastopniki „Slovanske Unije“ v konferenci z ministrskim predsednikom Bienerthom, ki se vrši v sredo, stavili zahteve; od izpolnitve teh zahtev je odvisen nastop „Slovanske Unije“ pri finančnih predlogih.

Štrajk francoskih mornarjev.

Pariz, 11. aprila. Štrajk francoskih mornarjev pojenjuje.

Kralja Edvarda bolezen.

London, 11. aprila. Kralj Edvard trpi na bronchitis ter želodčni bolezn. Radi tega mora svoje bivanje na jugu podaljšati.

Spomenik — Bleriotu.

London, 11. aprila. Včeraj so odkrili ob Toweru spomenik aviatiku Bleriotu.

Obisk bolgarske kraljeve dvojice v Belgradu.

Belgrad, 11. aprila. Bolgarska kraljevska dvojica bo še v tem mesecu obiskala srbskega kralja Petra v Belgradu.

Vlom pri bratu turškega sultana.

Berlin, 11. aprila. Iz Carigrada brzojavljajo, da so neznan zlikovci vlomili pri bratu turškega sultana. Ukradli so več dragocenih predmetov.

Tosselli se ne loči.

Berlin, 11. aprila. Zakonska Tosselli se bodeta zopet pobotala.

Odlikovanje kralja Petra.

Belgrad, 11. aprila. Iz dobro poučene strani se zatrjuje, da je turški sultan Mohamed V. imenoval srbskega kralja Petra za vrhovnega imejtelja prvega gardnega kavalerijskega polka. Ministrskemu predsedniku Pasiću pa je podelil naslov „paše“ in Milovanoviću naslov „beg“. Tozadevni razglas še ni objavljen.

Albanci so se udali?

Carigrad, 11. aprila. Notranje ministstvo poroča iz Prištine, da so se uporniki razkropili. Voditelji se bodo danes udali. (Malo verjetno).

Carigrad, 11. aprila. „Jeni Gazetta“ objavlja izjavo notranjega ministra o gibanju upornikov. Notranji minister demantira vest, da bi se pripisevalo izbruhe v Prištini avstrijskemu vplivu. Po privatnih poročilih iz Kosova znašajo izgube upornikov 80 mož.

Belgrad, 11. aprila. „Beogradske Novine“ poročajo, da sta srbska in črnogorska vlada intervenirali pri porti v varstvo makedonskih Slovanov, naj ukrene vse potrebno, ker Albenci groze tudi Srbom.

Za volilno pravico v Nemčiji.

Berlin, 11. aprila. V provincijah so se izvršile demonstracije za volilno pravico mirno, le v Bohimu so bili nekateri zborovalci aretovani.

Halleyev komet.

Dunaj, 11. aprila. Danes zjutraj ob 10. uri so zapazili Halleyev komet.

Roosevelt na Dunaju.

Dunaj, 11. aprila. Cesar sprejme v avdijenci predsednika Roosevelta in njegovega sina. Na razplogo mu bo dvorni gala-voz; v dvornem gledališču bo zanj rezervirana dvorna loža.

Jutro išče zanesljive raznašalce!

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. — Za one, ki iščejo službe 4 vin. Najmanjši znesek 50 vin.

Iz konkurzne mase Ivana Miklavca, trgovca v Ljubljani je poceni naprodaj železna „Werthelmovala“ blagajna srednje velikosti. Kdor si jo hoče ogledati in kupiti, naj se do 20. t. m. oglasi v pisarni upravitelja konkurzne mase dr. Antona Šviglja, odvetnika v Ljubljani.

Kupi se dobro vijolončelo! Pismene ponudbe s ceno pod „Vijolončelo“ na upravo „Jutra“.

Klavir se za vsako ceno proda. Naslov pove inseratni biro „Jutra“.

Dva gospoda iščeta stanovanje obstoječe iz dveh ali treh sob s pritlikinami za avgust. Pismene ponudbe na upravo „Jutra“, pod „Sončna“.

Prodajam fine nove „Elegie“ citre; cena dogovorno. Naslov uprava „Jutra“.

Trgovski učeneo se takoj sprejme. Ivan Golihleb, Polzela, Štajersko.

Mesečna soba, lepo meblovana s posebnim uhomom in s hrano je s 1. majem t. l. za oddati. Pizve se v Židovski ulici št. 4. II. nadst.

Obrtnik z zelo dobro idočim obrtom se želi v svrhu ženitve seznaniti z gospodično, staro 18—26 let, ki ima tudi nekaj premoženja. Le resne ponudbe, če mogoče s sliko, katera se vrne do 15. aprila, pod „Rafael“ na upravnstvo „Jutra“.

Kleparska veleobrt v Trstu išče šest vajencev, čvrstih in zdravih. Oglasiti se pri Slavoj Škerlju v upravnstvu „Jutra“ popoldan od 4—7. Oni z dežele naj pošljejo zdravniško spričevalo in izpustnico.

V najem vzamem takoj srednjo trgovino z mešanim blagom, oziroma lokale brez blaga — na deželi. Ponudbe pod V. K. na upravnstvo „Jutra“.

Kupim dobro ohranjeno damsko kolo. Ponudbe na naslov: „Grosuplje 99“ poštnotežeče.

Gospodična želi vstopiti kot blagajničarka v trgovino, kavarno ali kot kontoristka v pisarno. Ponudbe upravi „Jutra“.

Prva anončna pisarna

Ljubljana, Levstikova ul. 2

sprejema vsakovrstne inserate, reklamne notice itd. za vse možne liste, kalendarje itd. Sestavlja in prestavlja inserate.

Išče nabiralce za deželo!

Posebno za trgovske potnike dober in lahek zaslužek.

Fran Pohl

konjski mesar v Ljubljani, Metelkova ulica št. 4.

prodaja konjsko meso po sledečih cenah:
meso za golaš kg po K —72
" " pečenke " " —80
" " zrezek " " —80
plučna pečenka " " 1—
prekajeno meso " " 1—
salami " " 1:20
klobase kos po " " —20

Cvetlični salon

ANTON BAJEC

Ljubljana

Pod trančo št. 2

poleg čevljarskega mostu

izdeluje šopke, vence in trakove. Velika zaloga nagrobnih vencev. Zunanja naročila se izvrše točno.

Cene zmerne.

A. PERSCHE

Ljubljana,

Pred škofijo št. 21.

priporoča

veliko zalogo

raznih nakitov, perilo za gospode in dame, specijalitete zavratnic in nogavic; steznik

„Directoire“ P. D.

Gostilničarji pozor!!

Gramofon-automati lastne sestave nikako tovarniško blago. Dobavljam **električne glasovirje** in **orchestrione** iz prve svetovne tovarne na mesečne obroke pod najugodnejšimi pogoji.

Brez konkurence glede trpežnosti in cene.

Plošče, potrebščine in popravila vseh glasbil preskrbuje vedno po najnižjih cenah

IVAN FRANZ

Marije Terezije cesta št. 26

poleg nekdanje Koslerjeve pivarne (čez železniški prelaz.)

Nemški, laški in francoski

jezik

poučuje podpisani proti mesečnemu honorarju.

Skupni kurzi 3 K, konverzacija, korespondenca 4 K, posamezni kurz 6 K.

Instrukcijska soba sredi mesta, ali Vodmat, Jenkova ul. 20.

Anton Šibenik.

Motor dvokolo 5 HP.

malo rabljeno, ohranjeno kot novo, se za nizko ceno K 650.— prodaja; novo je stalo K 1200.—

Natančneje se izve in ogleda, ter lahko preizkusi pri Karel Čamerniku Ljubljana, Dunajska cesta 9.

Kavarna „ILIRIJA“ Kolodvorska ul. 22

je vsak dan 11—9

celo noč odprta
ter se slavnemu občinstvu naj-
topleje priporoča.

Karol Kavšeka nasled. Schneider & Verovšek

trgovina z železnino in zaloga strojev

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 16

priporoča svojo bogato zalogo travniških bran, plugov vseh vrst, kosilne stroje in sploh vse poljedelske stroje kakor tudi cevi za vodo-vode in vso železnino za stavbe po znano nizki ceni in točni postrežbi.

Genovniki zastoj in poštnine prosto.

Oglejte si največjo zalogo

poljedelskih strojev,

slamoreznic, čistilnic, mlatilnic, kosilnic, motorjev, gepeljnov in stiskalnic za grozdje in sadje, štedilnikov, peči, nagrobnih križev, blagajn itd. pri tvrdki

FR. STUPICA

v Ljubljani, Marija Terezija cesta 1, poleg, Figabirta.

Ravnoram lahko kupite vsak čas po najnižjih cenah traverze, železniške šine, cement in vse druge potrebščine, razno orodje, sesalke za vodo, vino, gnojnico, vseh vrst tehtnice, uteže in vse druge :: v železnino spadajoče predmete. ::

Zavod za pohištvo in dekoracije

FRAN DOBERLET

Ljubljana, Francišškanska ulica 10.

Ustanovljeno leta 1857.

Telefon št. 97.

Pohištvo vsake vrste od najenostavnejših do najumetnejših. Skladišče tapet, oboknic in okenskih karnis, zaves in preprog. Velika izbira pohištvenega blaga itd. Enostavne in razkošne ženitne opreme v najsolidnejši izvršbi. Uredba celih hotelov in kopališč.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatovič

v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 5

prodaja

361—32

zaradi ogromne izbere konfekcije za

dame, gospode, deklice,
dečke in otroke

pod vsako ceno brez konkurence

O. Bernatovič.

Spedijsko podjetje JOS. ŠKERLJ, Ljubljana Bavarski dvor.

Ustanovljeno leta 1908.

Član dunajskih in berlinskih prevoznikov pohištva. — Sprejema vse v spedicijo spadajoče prevoznine iz vseh in v vse kraje, po najnižjih tarifih. — Prevaža pohištvo v novih, patentovanih pohištvenih vozeh na vse kraje, tudi v inozemstvo. — Sprejema na zalogo razno blago, pohištvo itd. Krasna, suha in čista skladišča so na razpolago. — Nabiralni promet Dunaj-Ljubljana in obratno zastopam v vseh večjih mestih. — Moj zastopnik na Dunaju je Karl Lawl, Dunaj I. Schulhof 6.

L. TOMAŽIČ v Spodnji Šiški

(preje tvrdka J. C. Juvančič)

si usoja slavnemu občinstvu naznanjati, da bo imel od sedaj zanaprej svojo lastno veliko zalogo

samo pristnih belokranjskih, dolenskih, bizeljskih, istrskih,
štajerskih in drugih vin.

Za p. n. gostilničarje in druge večje odjemalce posebno ugodni pogoji!

Učiteljska tiskarna v Ljubljani, Gradišče št. 4

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

priporoča svojo bogato zalogo najnovejših tiskovin za šole, krajne šolske svete, županstva in druge urade. — Tiskarna sprejema vsa v tiskarsko in litografsko stroko spadajoča dela ter jih izvršuje točno, okusno in po solidnih cenah. — Tiskanje šolskih knjig in časopisov.

Lastno založništvo.
Muzikalije.

Telefonska številka 118.

Najmodernejše črke.
Litografija.

Poštna hranilnica številka 76.307.

Delniška glavica:
K 3.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Rezervni fond:
K 400.000.

Stritarjeva ulica številka 2.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4½%.